

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy-uj-utca Jóna-ház, 1704. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt. HIRDETÉSI DÍJ: Ot-hatásos postairos egyeztető bejelentésért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozó 4 hatásos postairosát 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiacz. Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugymint az előfizetési pónék, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

Budapest, július 31.

n. — A határőrvidék a magyar országgyűlés szavának beváltásával Horvátországba bekebelezetett, e tény a horvát nép nagy tüntetésekkel s a hállával elárasztott tényezők közül Magyarország kifejezésével ünnepelte s nemsokára rá Zágráb város ellenzéki tagokat választott köztségi tanácsába.

Ez a tények láncolata. Már most érdekes meghallgatni, mily commentárral kísérik azt a különféle színezett lapok. A magyar ellenzéki okoskodás szerint a magyar kormány a határőrvidéket Horvátországnak oda ajándékozta s ezzel azt nyakunkra növelte, másik lap szerint a határőrvidék ugyan a miénk lett, de minden hozománya Horvátországnak jutott. A délszláv lapok egyik része a bekebelezésben a horvát államok megvalósulását, a délszláv államalakulás alapját látják, míg a másik része azt állítja, hogy az Horvátország újabb megalázása s felette a magyar fenhatóságának is megerősítése. A horvát ellenzéki lapok szerint Pejachevich elárulta a horvát hazát, mert oly kiengedést fogadott el, melynél fogva a határőrvidék ügyei intézésében Filippovich helyét főként a magyar pénzügyminiszter foglalja el.

Ugy látszik a horvát ellenzék egyáltalán ki nem elégíthető, alig nyeri meg hazája az egyik vívmányt, már kiáltja, hogy az neki nem elég, hanem már most jó előre zászlajára írja ki Fiume megnyerésének okvetetlen szükségét. S hogy megmutassa, mily hatalmas, az ország fővárosában a köztségi tanácsba tulnyomó számmal ellenzékieket választott.

Hát biz ez jó memento nekünk, de azt hiszük, hogy nyomatékos figyelemzés ez a bánnak s mindazoknak is, kik Horvátország ügyét annak mostani közjogi állásától várják.

Hátha a tartománygyűlés következő választásai is hasonló szellemben fognak történni?

A mostani horvát kormány, Pejachevich bán sok szolgálatot tett hazájának. A pénzügyi kiegyezést megjavította, a zágrábi földrengés okozta károkat pótlására az anyaországtól jelenté-

keny segítyt nyert meg s azontúl a határőrvidék bekebelezésével Horvátországot mind területre, mind népszámba nézve majdnem megkésztette. S e kormány mindazon nagy szolgálataidaczára az első kedvező alkalommal megszavaztatik, még pedig a fővárosban, a kormány saját hivatalnokai és egyetemi tanárok segítségével.

Nos, a dolgok ily állásában első sorban a bánnak s az őt támogató mérsékelt pártnak kell megmutatni, hogy tud uralkodni a helyzeten. Az a szellem s magatartás, melyet a horvát ellenzék a bán vívmányával s a magyar kormány nemes szótartásával Horvátország irányában önzetlen föllépésével szemben tanusít, arra kötelezik a bán — s azt a magyar kormányt kívánja — hogy a szigorú alkotmányos kormányhatalom egész befolyását e kielégíthetetlen s csak visszavonást vető ellenzék elnyomására, lektüzdésére használja fel a választások alkalmával.

Mert ha a választásoknál az ellenzéki szellem kerekednék föltül, akkor bizony borúra válna Horvátországnak most oly verőfényes napja. Magyarországon már nincs párt, nincs államférfi, a ki még ne lenne győződve arról, hogy Horvátországnak Magyarországon már nincs több keresnivalója s Fiumét nem is említi, melyre vonatkozó törvényes jogát Magyarország legközelebb visszavonhatatlanul érvényesíteni fogja. Magyar engedmény ígéréteivel a horvát ellenzék többé le nem csitítható, mert ily engedmény több nem lesz s e szerint arra való ígért sem. A horvát ellenzék csak a béke s az állambölcsesség embereinek összetartása s egyöntetű működése döntheti meg.

Az ellenzéki szellem megdöntése első sorban Horvátország érdeke. Ez ellenzéki szellem az anarchikus elemeket oldja fel, melyek a horvát kormányzat feladatait teljesítését megnehezítik, s Horvátországot Magyarországgal összeközösbe hozhatják.

A magyar közvéleménynek impozans egyhangúsággal kell fölemelnie szavát a horvát hazafias józan elemek óvintésére, hogy jól megállják a sarat a választások alkalmával. A két nép

közti béke kérdése fog akkor kockán fordulni. Meg vagyunk győződve, hogy e kocka jobbik oldalára fog esni, ha a hazafias elemek megteendik kötelességüket.

A magyar kormány mindesetre tudni fogja teendőjét. Békülékenyek béke, ellenségnek harcz. A magyar állam féltékenyen őrködik területének integritása felett, s Horvátország nehéz felelősséget vonna magára, ha új tartománygyűlésének többségét az integritás ellenségeiből alakítaná meg.

Emléket elesett hőseink sirjára.

Debreczen, aug. 2.

A debreczeni csatában 1849. augusztus 2-án elesett honvédek sirját nem díszíti még emlékkő, csak a kegyelet által a bősök sírhalmaira letett koszorú tanuskodnak eddig, a hálás érzelmekről, melyek Debreczen város polgárainak szíveiben honolnak ama dicsők iránt, kik éltöket áldozták a magyar nemzet szabadságharcában.

De ez nem maradhat tovább így; a kegyeletnek egy díszes, maradandó emlék föllállításában is kell nyilvánulnia, mely jelölje az elesett bajnokok nyugó helyét s hirdesse a késő unokáknak is a meleg érzelmeket, melyeket a sírban pihenő hősök iránt érzünk.

Debreczen város buzgó és minden szépet, nemesét lelkesülő polgármestere — Simonffy Imre indítványára a városi tanács melegen fölkarolta a hazafias ügyet s tegnap ülésében egyhangú lelkesedéssel elfogadván, már a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést fog tenni, hogy az 1849. aug. 2-iki csatában elesett hősök sirjára hozzájok és Debreczen városához méltó emlék emeltessek.

Itt lesz tehát az alkalom, midőn a kegyelet tettekben és nem csupán szavakban nyilvánulhat. Itt lesz az alkalom, hogy Debreczen polgárai bebizonyíthassák áldozatkészségüket, s ki-ki tehetsége szerint hozzájáruljon, hogy a szent ügyért elesettek emléke mennél díszesebb legyen.

— A király utiprogramja. A király aug. 2-án, kedden este 8 órakor hagyja el Bécsét s szerdán reggel 3 órakor érkezik Salzburgba, 6 órakor hadiszemle lesz, 8 órakor a hatóság fogadása. Délután a király a trónörökös párnál fog időzni. Csütörtökön a király Gas-

teinba megy, hol meghál s azután Lendig kocsin, innen vasutal Münchenbe megy, hová háromnegyed 7-kor érkezik. Szombaton 6-ikán Münchenben marad. Vasárnap fél 9-kor Bregenzbe megy, hol nagy fogadás s másnap katonai szemle s audiencia, délután a lövőhelyiség megtekintése lesz. 9-én kedden Friedrichshafenben a württembergi királyt s Mainan szigetén a bádeni nagyherceget látogatja meg s este visszatér Bregenzbe. 10-én Dombirbe s azután Hohenemsbe s Rankweilba utazik, hol az örültek házat megnézi, innen fél 12-kor Feldkirchbe, majd Bludenzbe megy. Aug. 11-kén reggel 5 órakor Stubenbe utazik kocsin s megtekinti az alagút-építéseket. Délután Landeckbe megy. 12-én 9 órakor reggel kocsin Imst és Telfsbe, majd 5 órára Insbruckba ér. 13-án szombaton lesz a hadiszemle, a hatóságok tisztelgése, d. u. 4 órakor a lövőtűzvet. sziget s Ambras várkastély megtekintése. A király innen 14-én reggel 5 órakor utazik Hallba. 8 óra 35 perczkor azután Schwabza s Jenbachba s innen kocsiával a Tengerszehez, hova délután 5 órakor érkezik. Másnap hétfőn 15-én este 9 órakor indul innen a király Ischibe hova 16-án reggel 4 órakor érkezik meg.

A debreczeni csata évfordulóján.

(=) Hazafiságban senki által, kegyeletben soha sem hagyja magát föllümlni Debreczen!

Ezen ősi erényei a multban vertek gyökeret Debreczen város polgárságának szívében s adja Isten, hogy ez érzelmek kisarjadzott virágai telett az időnként szörványosan jelentkező burján ne birjon soha tulsúlyra vergődni.

Jelesei sirját emlékkövel jelezi — szobrot állít a messze kiható lángésznek, a közjóra törekvés, nemes adakozás, és önzetlen jellem méltánylását arany betűvel vési a tömör márványba s a zöld oázok suttogó lombjaival adja tudtára a világnak: nem hamvakat jelöl, de tetteket beszél.

Száz csatán ezer veszély közt küzdött a honvéd a hazáért, és szabadsággért küzdelmök, s vérök hullása megtermé a szabadság virágait, de az elesett hősök csonthalmait felett nem szorgoskodik mindenütt a kegyelet, és a hála nem siet virágaival megkoszoruzni a porló hősök hamvait.

És a diadalmas csataterék számtalanja jeltelenül áll a hazában, s a viharok játéka engedve által a hősök temetkezési helyét, nem lelkesíti az utókort az elődök dicső tetteire semmi jel, semmi hang.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Ártatlan szív szerelme.

Novella: Oudától.

Francziából fordította: **Békési Ida.**

(Folytatás)

— Igen no: de annak már tizenkét éve. Nem volt egybe egy botnál s néhány fillérenél: szerencsét próbálni ment oda. Elvégre is azért adta az Isten lábainkat, hogy utazzunk vele. Ha oda megy s netalán találkozik vele kérem mondja meg neki, hogy küldjön valamit számomra. — Meguntam már a mesterséget.

Bébé elszántan távozott. Ha végre nincs más mód, hát gyalogni fog. A fáradság nem retenté visza kis lábait, melyek hozzá voltak szokva a nyár forró homokjával dacolni: s a téli jég ellen küzdeni: hanem hajh! mennyi idő fog kelleni míg eléri! És ő pedig beteg volt: Bébé pedig képzeletében a láb által látta felemészteni. Hanem hát majd csak fognak akadni jó lelkek, kik időnkint helyet engednek neki egy taligán.

A világ mindig jól viselte magát irányában az utolsó időkig. Hogy Párizst tizennégy nap alatt elérhesse, naponként husz mérföldet kellett gyalognia: és mégis voltannyi ereje. Bébé krajczárját és tojásait olvasá: miből élnie kellett. Eleinte azt gondolta magában, hogy Lionelnek fogja a tojásokat felajánlani: hanem a legfontosabb volt Párizsba érni. Az utca-szögleten, egy kis kápolna előtt egy rövid

imát végzett s aztán bánatos könnyeit letöröve — mik arczán végig perogtek — s bátran neki indult a Párizsba vezető dél-keleti nagy országútnak. Az éjszaka, derült csillagos volt. Bébé minden megerőtletés nélkül tette meg a tiz mérföldnyi gyalogútát; noha egész életében sem volt oly messzire: kivéve egyszer a meeheln-kermessen. Morogva és azon gondolkodva, hogy e morgás mindinkább közelebb viszi Lionelhez, egy hajdankori édes látomány lebegett lelki zemei előtt. Mosolygott a csillagokra, s a mályvafák — a szellő által lengetve — ugy tüntek fel előtte, mint egy hadsereg arkangyal kardjai és szárnyai. Az ut sz erdőn vezetett keresztül s ő jól érezte magát. — Boisfort mellett aztán megváltozott a helyzet. — A szabaddani vendéglők, a falusi kirándulók számára felállított nyitott sátrak, melyek előtt csengők által felvidámitott kiskocsik állottak nagyon is élesen jutatták eszébe azon menynevei de egyszerűságot gyászos napot midőn Lionel először csókolt meg. Reszketett s futni kezdett, hogy a magányba juthasson. Elmult éfél midőn Gronerdael-i rombadólt pruri lakhoz ért.

A falu lakossága álomba merült. Fázott és el volt fáradva, hanem azért nem ment zöregni egy ajtón sem s utját folytatá, nehogy valami kellemetlen találkozás legyen. Nehány paraszt ősmert fel legfeljebb azon tipegő időmögben egy környékbeli parasztlányt ki faczipőiben talán a vásárra igyekezett. Ezek aztán jó éjszakát kívántak neki flamandi nyelven. Midőn a hajnal fehéríti kezdé kelet fele a rónákat, Bébé egy száraz korpával teit kocsisin alatt állott meg s lefeküdvé két óra

hosszáig aludt. Hanem aztán sietett arczát a közel patakban mosni meg, és egy krajczárért tejet reggelizni a legelső kunyhóban melyet talált, hogy annál hamarabb folytathassa útját, miközben a miatyánkot ismétlé. Az erdő még mindig környezé a madarak s rovarok ezer dalával. Nem!... a jó Isten nem fogja őt meghagyni halni... legalább addig nem, míg Lionel megölelve vele együtt halhat meg.

A lombok között temetett Riscenzarban a parasztnők jószívűen ajánlják fel neki, hogy ossza meg velök ebédjüket: s azt jegyzék meg egyhásmán, hogy Bébé ugy néz ki mint egy kis Jézus.

Megerősödvé felriszálva, hol egy kis táplálék s egy jó szó által, vagy egy istállóban pihenés, avagy saját gondolatai által (mert a reménység magába hogy csak legalább Lionel kezét éri, hangját hallani fogja: szívét olyan édes remegésbe hozta, mint a pacsirta dala) érkezett — Otignie, Rosche, Villeos, Tilly, Ligni, és Fleunuson keresztül a vas és szénmércők által környezet Charlenoiba: és rémülve állott meg a komor és lármás valami előtt mit c-unyaságánál fogva a pokolnak vélt. Az a koromhoz hasonló vastag por, azok a bányaszok, azok az üvegesek, azok a szegkővacsok nesztelenül, napbarátniva, feketén, szitkozódva; azok az asszonyok kiken már nem is volt többé női ábrázat, azok a rongyos gyermekek, kik vagy ordítottak vagy kutyákat fogták ki és azon zavar melyet 80 ezer lakos folytonos munkálkodása okoz; mindehez hasonló ő soha nem ősmert. Feletette magába, hogy inkább egész éjjel nem fog aludni, mintsem hogy e barlangok egyikébe lépjen.

Midőn Charlevit elhagyá, szegény leány

tíz évvel öregebbnek hitte magát azon idő óta, midőn kis kertjében békében font. Még csak a Sambre-i völgy látása sem éleszté az álom és táplálék hiány által kimerült erejét. Csekély kincsét félt hamar elkölteni; és koldu ni pedig nem akart. Különbösen rendszeren jók voltak iránta az emberek, — mivelhogy látták, hogy olyan fiatal és szegény, mindenki felajánlá vendégszeretetét; hanem ő meg sem akart állani. Hanem hát fáradtan hogy is állhatott meg, midőn azt sem tudta, hogy mi történik Lionellel Párizsban? Mindössze is a faluk templomai előtt állott meg; és az volt számára az imádság ideje. Kis faczipói annyira el voltak már kopva, hogy rajtuk keresztül is érzé már az égető ut forróságát. Midőn a határhoz ért olyan szédülés vett erőt rajta, hogy mindazon tájakat, melyeken keresztül utazott torgolódni látta maga körül. Ezen bódultságot mihamar egy újabb félelem oszlatá el. Hátra volt még számára az akadályok legrosszabbika, előre nem látható az s megfoghatatlanabbikát háritani el. Nem volt ellátva igazoló okmányokkal a miért is egy gonosztevőhöz hasonlólag taszították vissza.

Bébének fogalma sem volt a törvényről, hanem azért bizonytalanul megérté, hogy Franciaországba lépnie tiltva van. A kétségbeesés zokogásával egy fa alá dőlt le. Miért ne léphetné át a határt? Hiszen ezek is csak olyan utak, ösvények, olyan kis házak, olyan kék zubonyba öltözött parasztok és ökrös szekerek voltak. Ő nem fognhatta fel, hogy mi választhatja őt el tulajdonképen. És azok az emberek mégis azt mondták, hogy ő Belegumban, ők pedig Franciaországban vannak, és hogy nem szabad a határt átlépnie. A fe-

Lelki megnyugvást szolgál, hogy nálunk nem így van, pedig nem diadalmas, de a veszített csata kétségbeesett küzdelmeiben elhalt hőseink sirját ápoljuk, vagy talán inkább méltánylandók azok hamvai, mint a kik még végső pillantásaikkal előre lengő lobogóik rohanását kísérhették a diadal mámorban felvillámló tekinteteik megtört szem-sugaraival?!

Ne keressük ezt, a hazáérti nemes küzdelemben elesett hős emléke mindig tiszteletre méltó, legyen annak bár nyert, vagy veszített csatáértan temetkezési helye, de fájdalom, igaz, hogy a részvét élénkebben támad fel az utóbbiak iránt és nem méltóan-e?

Ők a fájdalom kétségbeesésével hulltak a porba, testükön a gyűlölt ellenség ütégei s phlaxai robotok által, elleneik diadal lármaja volt az utolsó hang, melyel fileiket a siketítő halál örökre bezárta, megtört szemeik utolsó pillantása szétszórt hadrendek elvonnul lobogói után nézett, s dermedt tetemeiket kíméletlen kézzel az ellenség sírásói földelték be a diadal kárörvendő ujongásai mellett.

Ily helyzetben hulltak el az aug. 2-ki csata hősei; miként ne ébredne százszoros részvét, kegyelet és hála emlékek iránt, mely éljen örökké!

Az augusztus 2-iki emlékünnepe.

Debreczen, augusztus 2-án.

Az augusztus 2-iki emlékünnepe szűzben, impozánsabbul még alig volt megünnepeve, mint ma. A részvét, az érdeklődés az ünnepély emelésére ritka lelkesedés mellett folyt, s ma délután két órakor már óriási közönség gyűlt össze a főiskola előtt, hogy résztvegyen a menetben, mely a honvéd sírokhöz kivonult.

A debreczeni csata évforduló napja, városunk minden érző hazafi keblében felejtethetetlen emlékeket idéz fel, és a halhatatlan emlékü félistenek sirját kegyelettel keresi fel e napon.

A menet 3 órakor indult meg, elől az önkéntes tüzoltó egylet tagjaival és Zsigmond Józsi zenekarával. Utánna zászlójuk alatt az egyenruhás honvédek mentek. Ugylátszott mintha az emlékek behatása alatt a szabadsági harcban résztvevő agg bajnokoknak arca átszellemült volna. — Szilárdan, büszkén lépkedtek, mintegy visszaképzelve magukat ama nagy napokra. Csak akkor görnyedtek meg a fájdalom sulya alatt s megtört fényű szemeikből fájó könnyek pergették alá, midőn elhunyt bajtársaik sirjainál érző szívök annyi szomorú emléket juttatott eszökbé.

A menetben ezután számos egylet, kör és óriási közönség következett. Az ut, mely a honvédsírokhöz vezetett, szép, tiszta, két oldalán új fasorral ellátva és örömmel lepelt meg mindenkit, a ki ez előtt látta, és merre a dudával, tövissel benőtt szemetes, piszkos utat. A meglepetés még sokkal kellemesebb volt, a síroknál, melyekhez egy meglepő díszes diadalvet képező kapu lehet bejutni. A temető rendezettség van; apró, zöld fűvel s virágokkal díszített hantok emelkednek, melyek

közül egy nagyobb magasik ki. A beszédek, szavalatok erről tartották.

A kapu több felirata közt e költői szép sorok olvashatók: „Az élő halandók az elhunyt halhatatlanoknak.”

Továbbá:

„Nyugosznaok ök, a hősiak
Duló csaták után,
Nyugosznaok ök, sírjok felett;
Zöldel bokor, virány.

Más helyen:

Szabadság, itten hordozák
Véres zászlókat,
S elhunytanak legjobbjaink
A hosszú harc alatt.

Egyszóval az egész temető külseje nagy változáson ment keresztül, s igen kellemes begyomást tesz a szemlélőre, s úgy néz ki, mint egy szentelt berek, melynek titkos homályában hadurnak áldoztak egykor őseink.

Valóban csakugyan itt hadur áldozatai nyugosznaok.

Csendes nyugodó hely; a harminczéves akácok magas sudarai között — melyeken át a nap sugára alig bír keresztülhatolni — tisztán tartott utak kigyóznak. Az egyetlenen tér elsimitva gyom és gaz nélkül zöld pázsittal van borítva, s a temető jellegének megóvása végett a liget különböző pontjain impozans nagyságu párkágyos hadi sír van emelve, melyek mindegyikénél régi hadi szokás szerin, két lobogó kopja van keresztbe állítva.

A sírok befűvesítve, tetejükön gondosan ápolat virágokkal, — a kopják lobogóit gyöngéd női kezek készítették, — kiknek neveit átadjuk a közönség tiszteletének.

Négy lobogót Hegedüs Irma a kisasszony; kettőt Márk Endréné urnó; kettőt Lengyel Ida kisasszony és két szép selyem lobogót Steinfeld Etelka kisasszony készítettek.

S mind e díszítés, mint egyszer már alkalmunk volt megemlíteni, Tóth Mór kir. ügyész ur érdeme, ki e helyet gondozása alá vette. Az érdeken kívül még a városi tanács is osztozik, mely minden szükségest, fákát, bokrokat készséggel szolgáltatott a sírhely földszítéséhez.

A menet, midőn a sírokhöz kiért, az ünnepély kezdetét vette s a dalegyet a Szózatot énekelte, Szász Károly szép költeményét „Az elesettek álma it virrasztom” címűt szavalt Kovács Gábor erőteljes hanglegjtéssel, majd ismét a dalárda énekelte a Szabadság dalt, s aztán Benedek János által írott megható emlékbeszédet olvasta fel Kelemen András szép, tisztán érthető, csengő hangon. Az emlékbeszédet holnap egész terjedelmében közölni fogjuk.

Végül a dalárda éneke után a menet ugyan abban a rendben, a mint jött, indult vissza az emlékkertbe. Az ünnepély itt nyert folytatást. Itt Medgyaszai Gyula szavalt s a dalárda a Csata dalt és Hymnust énekelte.

— Illetékességi kérdések eldöntése. A m. kir. járásbíróságok és a szolgabírói hivatalok közt némely panaszok elintézésének illetékessége iránt számos esetben támadván véleménykülönbség, illetve hatásköri összeütközések, — a m. kir. minisztertanács némely elfordult eset alkalmából ezen illetékességi kérdéseket

szabályozó, s jövőre nézve zsinórmértékül szolgáló végzéseket hozott. A minisztertanács ugyanis az alsó-tárnai szolgabíró és kis-zebeni járásbíró közt, tilosban talált marhák behajtásának veszélyes fenyegetések által lett megakadályozása és istenkáromlás miatt fenforgott panaszos ügyben; továbbá a nagyváradi rendőrkapitány és az ottani járásbíró között arcultatás miatt fenforgott panaszos ügyben; végül a kaposvári szolgabíró és az ottani járásbíró közt, egy közjegyző ellen használt sértő kifejezések miatt fenforgott panaszos ügyben felmerült hatásköri, illetve illetégségi összeütközések tárgyalása rendén, mindhárom esetben a kir. járásbíróság illetékességét állapította meg.

— Garfield elnök Ferencz József királyhoz. A N. Fr. Presse közli azau üdvözlő levél szövegét, melyet Garfield, az Egyesült-Államok elnöke, Rudolf királyfi lakadalmá után Ferencz József királyhoz intézett. A levél a következőleg hangzik: „Garfield James A. az amerikai Egyesült-Államok elnöke, ő felsége I. Ferencz József ausztriai császár, Csehország királya és Magyarország apostoli királyához. Nagy és jó barátom! Felsőged f. év május 11-ken kelt iratát, mely ő császári és királyi fensége Rudolf főherczegnél, ő királyi fensége Stefánia belga herczegnél május 10-én történt házasságát tudatja, megkaptam. Midőn felsőgednek a tisztelet és szeretet azon általános bizonyítékaihoz, melylyel felsőged alattvalói a herczeget és herczegnőt e szerencsés esemény ünnepeleskor üdvözölték, szerencsés kívánok és egyszermind meg vagyok győződve, hogy ön a hódolat e jeleit a legkedvezőbb auspiciumnak tekinti Ausztria-Magyarország jóllétére, kérem az istent, hogy felsőgedet és felsőged családját bölcs oltalmába vegye. Kelt Washingtonban, 1881. jun. 21-én. Jó barátja Garfield James A.”

A szomszéd városból.

Nagyvárad, augusztus 1.

Rövid levelemben pár szót akarok szólni néhány itteni érdekesebb újdonságról, mivel azt hiszem, hogy testvér- városunk Debreczen érdekelni fog az érdeklődés irányában.

Városunkban ez időszereleg semmiféle vándorművész nem ütött tanyát s így a nagyváradi közönség kénytelen megelégedni a színház által nyújtott élvezetekkel, s ezért gyakran (de nem mindig) zsufolásig megtölti a színházat. A két furdóbe gyakran rendeznek ugyan kirándulást, többnyire gyalog, de mindezt nem elégti ki a túzrévd fiatalságot s ennél fogva határozatba ment egy nagyobb kirándulás tartása az erdélyi bányákba. A terv nem maradt mindig terv, mert nemcsak az ifjuság ragadta meg ez emzt, hanem az ifjuság vezetője dr. Bozók Alajos helybeli jogakadémiai igazgató is, ki keresztul vitte, hogy a társaság, mely nagyobbára tisztelt és ismert családokból áll, feleáron utazhat kirándulásra. Így a társaság f. hó 8-án indul utnak városunkból. Az igazgató ur, ki család-jával együtt fog résztvenni emez élvezetesnek ígérkező kirándulásra, a jökevd és tánczkedvelő ifju embereket is meghívta. A kirándulás érdekesebb mozzanatokról annak idején bővebb tudósítást fogok küldeni.

Szinkörünkben a legutóbbi héten Pálma Ilka, a budapesti népszínház tagja, muattatta a közönséget, mely minden alkalommal zsufolásig megtöltötte a szinkört. A nevezett művésznek következő darabokban lépett fel városunkban: „Kornevillei harangok”, „Sárgacsikó”, „Boccaccio” és a „Piros bugyellárié”. Most Bokody Antal fog fellépni és pedig először Molliére egyik vigjátékában „A fősvényben”. Mint a fáma beszéli, Mansberg szinzigazgató le akarja hoztatni a jelenleg Pesten vendégszerelő elefantot, a „Pepi kisasszonyt”, hogy az előadandó darabban

„Utazás a föld körül 80 nap alatt” fellép-hessen.

Julius 31 én volt az itteni „tüzoltó egylet”, valamint a „mentő csapat” együttes kirándulása a „Felix fürdő”-be, mely fényesen sikerült: tiszta felhőtlen nappal kedvezkedvén az idő a kirándulónak.

Körösvölgyi.

Nők versenyszása.

Budapest. Augusztus 1.

Megesett a nagy eset, — hat kisasszony és egy menyecske tegnap délelőtt beleugrott a Dunába, mindegyik azon szándékkal, hogy méltó vetélytársa lehessen Bachmayernek, ha az megint Pestre jön versenyezni az ezüst bilikóért, meg az arany óráért. Bosszantotta őket, hogy kivitték Magyarországból a száz aranyat, meg a dícsőséget, — ezért határoz-ták el, hogy treinorzzák magukat a jövő évre nem engedik kivinni sem a jutalmat, sem a dícsőséget.

S ha jutalmat nem is, de dícsőséget már ma is arattak. A nemzeti uszodáról egész a Bodnár-féle fürdőig ezer és ezer kíváncsi szem kísérte a legnagyobb érdeklődéssel küzdelmeiket a habokkal, s egyes helyeken, mint a lánchidnál, a plébániánál s a czélpontnál ugyanannyi torokból felhangzó éljenzés üdvözölte őket.

Heten voltak, amint már említtük, a hölgyek, s még két fiugyerek is csatlakozott hozzájuk, de ezek is elérték megérdemelt büntetésüket. — csunyalú „lepipáltattak.”

Elő egy „termetes vezér”, egy uszómester volt a zászló, amely után haladni kellett s utánna jöttek a „bajnok hölgyek”, mindegyik elszántan, hősiesen küzdve a rohanó árral, meg a fel-felcsapó hullámokkal. Gyönyörű látvány volt nézni őket a partról, de még nagyobb élvezet közönség kisérni csolnokon, ami azonban a hivatalos kísérőkön kívül csak egy embernek jutott osztályrészül.

Mindannyian a legnagyobb hősiességgel vetették magukat a hullámok közé, mindannyi rohamosan sietett a czél felé, csak egy maradt hátul és nézte mosolygva társnői erőfeszítését, az akiről már napok előtt híresztelték a lapok, hogy bizonyosan ő nyeri el a dícsőséget, a győri hölgyek egyik legszebbike, Xantus János tudósunk bájos huga, Oswald Iona. A legnagyobb könnyűséggel és valódi bájjal szelte a habokat s egész a lánchidig úszva haladt a czél felé. Mikor itt az összegyűlt tömeg éljenzésben tört ki, akkor megfordult, megköszönte a tüntetést, s bámulatra méltó gyorsasággal vezetni kezdett s vezetett is aztán mindvégig.

A jóslat most az egyszer csakugyan nem csal: — övé lett a dícsőség, ő érkezett be elsőnek, anélkül, hogy a fáradságuk csak legkisebb nyoma is látszott volna rajta. Itt aztán az összegyűlt közönség „szűnni nem akaró” éljenzéssel fogadta. Mind-nki látni és üdvözölni akarta a „vizi királyinót”, minthogy pedig az uszoda tulajfájára csak kevesen juthatnak be, ő felment az uszoda harmadik emeletére, megmutatta magát, megköszönte a tüntetést és — „oh rémes pillanat” — onnan belevetette magát a Dunába. Többet aztán nem is láttuk, csak amikor már kijött teljes szízenben.

Volt neki egy méltó vetélytársa is, Faber Luiza kisasszony, a ki az övéhez hasonló kitartással másodiknak érkezett a czélhoz, s szintén zajos éljenzéssel fogadtatott.

M-g.

Szegeden, szintén érdekes versenyszás rendezett vasárnap nők részére Varschitz Józsefné uszodatulajdonos. A távolásig a hóföldhől a Boszorkány-üzigetig 3300 méter volt. Résztvettek a versenyben négyen és egy voltair. Egyike a versenyzőknek és a voltair utközben csolnakra szállt. A czélét hármán érték el. Még pedig elsőnek a polgármester bá-

— Maga talán beteg? Bébé ragyogó mosolylyal felelt:

— Nem tudom; én meg vagyok elégedve.

Huszonnégy órája volt már, hogy nem evett, midőn egy a leáldozó nap sugarai által megaranyozott folyóhoz ért. Páris teljes dícsőséggel környezé; hanem a galamb, mely galambduczába tér vissza, nem igen néz maga körül. Senkisé megfigyelt arra a kis leányra, ki egy bot végén egy kis csomagot hordott vállán. Hiszen oly sok más is meggy Párisba szerencsét keresni, hogy aztán a szegényt, vagy a nyomort leljk meg. Noha semmire sem ügyelt, mindamellet két csomó moharózsát vett észre, mit egy virágárusnó árult a parton, mint a hogy ő is árul az óvét a királyi lak előtt. Két krajcárja maradt s azon megvásárolt kettőt azon rózsákból, melyeket Lionel oly nagyon szeretett. A virágárusnó az általa ke-re ett utcába igazítá, s Bébének, mintha szírnjai lettek volna s körülötte mennyie zene hangzott volna. Bébé olvasóját vév elő zsebéből s hamarjában néhány Ave t mondott el hirtelen hálaadásul. Az éj beállott már, midőn Lionel házához ért. Nevét oly halkon mondta meg, mintha az szent lett volna, s mit hangosan mondanai ki sem lehet. A házmaster megmutatá neki az emeletet s aztán nevetni kezdett a lépcsőkön bágyadtan felhaladó fa-czipők kopogásán. Huszat, harminczat, negyvenet olvasott meg, végre a harmadik emeletre ért.

(Vége köv.)

hér bárányfelhők tovább folytatók utjokat dél felé; azonban ő... ő meghallhatott itt... Lionel meg amoda: a a nélkül, hogy valaki tördött volna vele.

Egy házaló ment arra; souvervaldeni órákkal megterhelve. A házaló megállott, hogy a kis leány baját tudakolja. Bébé azonnal térdre omlott előtte.

— Oh segítsen rajtam! Legyen irántam irgalmas! Hazámból, Brüsselből gyalog jöttem ide s mivel hogy nincs igazolványom, a katonák megtiltják a tovább utazást. És miféle papirok lehetnek azok? Én soha semmi rozsat el nem követtem; senkinek egy krajcárjával sem tartozom, és folyvást gyalogoltam. Pénzt akarnak talán tőlem? Azzal nem bírok, mert csatjaimat is ellopták a tolvajok; és ha végre is be nem jutok Párisba, akkor soha sem fogom őt többé viszont látni... Oh! irgalmas Isten, soha többé!...

Könyei, fájdalom kiáltásai megindíták a házalót, ki mindenféle embert látva életében, nagyon is jól megtudta különböztetni az igazságot a hazugságtól.

— Keljen fel — mondá neki a házaló halkán — majd átsegítem én magát a határon. Ezt tiltja ugyan a törvény, s én miatta alkalmasint a börtönbe juthatok; elég rossz az bizony! Leányom Marbois ban maradt kedvesével s az ő nevéét és személyleírását magára fogjuk alkalmazhatni. Nem tudom, hogy mi baja lehet magának, hanem az bizonyos, hogy nagy bánat lehet, maga pedig csinos gyermek, szegény kicsikém. Álljon fel s kövessen engem, hanem mindennek előtt egy szót sem szöjlon, hogy ezt higyjék, hogy maga egy néma, német leány.

Bébé szót fogadott, noha az egészből mit sem értett, kivéve azt, hogy a házaló jó volt iránta, s hogy Franciaországba fogja bejuttatni. Aztán, hogy a vámhivatalnokokat tév-utra vezesse, egy kis komédiát játszott el pompásan, a mennyiben leányát pirongatta meg, hogy miért tévesztette el az utat, miért nem maradt mellette, s hogy minek sir ugy, niut egy ostoba. A vámhivatalnokok elég figyelmesen vizsgálták a Bébé arcját, hogy az állítólagos apával tréfát üzhessenek szép kis arca felett, aztán megvizsgálták okmány-nyaitak s tovább ereszték mind a kettőt.

— Most pedig — mondá a házaló — ne is köszönje meg nekem, ne jusson eszébe engem elhagyni, mert még nem mesze vagyunk a vámhivataltól. Beszélje el inkább történetét. Hanem Bébé se magáról, se pedig Lionelról nem tudott beszélni, a háza ő pedig megsértődött hallgatása által, a miért aztán haládatlannak nevezé s mondá, hogy sajnálja már, hogy sor-ára nem bízta; ez azonban meg nem akadályozta abban, hogy erővel egy aranyat ne csuszasson kezébe, midőn a Saint-Guerrini uton váit el tőle s miután keményen megdörgáta.

Az ut lapályos, szomorú volt, hanem látványa szülőhőzát, Belgiumot juttatá eszébe. Ereje elhagyta bar, hanem Franciaországban, a Lionel hazájában érezte magát. Oh mégis csak jó az isten!

Néha azonban szédülni kezdett Bébé. A talaj reszketett lábai alatt, vagy ijedten rezent fel az ismeretlen helyeken, virrasztva s képzében Mari anyót látva. Hanem Mari anyó nem bánthatta s ő nem félt tőle. Külön-

jos leán...
perc...
aszony...
nek a...
parancs...
át. —
és az...
szán...
igen so...
hol a k...
tes Pál...
jenzeté...
...
több id...
csin ki...
is nagy...
japáni...
köt m...
és a p...
mint a...
ke utá...
házbél...
előt ny...
had a...
érbén...
mint éj...
hogy a...
éves fi...
háznál...
jebb a...
lentette...
mint...
igaza i...
csaírói...
adja a...
gyobb...
nyujt...
általi v...
mor sz...
...
vegyék...
forduló...
már eg...
van esz...
neve -...
mintho...
cmele...
érdeke...
hetőten...
minteg...
...
lasszák...
Poprád...
ban is...
közlel...
melyet...
nak; -...
örányi...
igazán...
182 m...
foku h...
furdót...
mondj...
elemze...
gyitbe...
...
gyógys...
egész...
ugyan...
dulása...
nagy s...
lemese...
íránt e...
pet u...
pedig...
megbá...
deme...
tesz a...
mint a...
a men...
urnak...
...
rátom...
vesebb...
én em...
től az...
elég n...
ember...
feljuto...
kiterje...
kárban...
ban el...
ke a l...
rül is...
észak...
havas...
mutat...
mar...
Külön...
kiszól...
itt Tá...
a kis...
vendé...
vanni...
...
vást...
hogy...
és őt...
lak fel...
szok...
orvos...
épülde...
féle k...
lentés...
ereje

